

Michał Głowiński

"Powieść i prawda", Michał
Głowiński [w:] "Problemy socjologii
literatury",
Wrocław-Warszawa-Kraków-Gdańsk
1971 : [recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 15/43, 124

1972

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

/I/ GŁOWIŃSKI Michał: Powieść i prawda. W: Problemy socjologii literatury. Pod redakcją J. Sławińskiego. Oss. Wrocław-Warszawa-Kraków-Gdańsk 1971. IBL PAN. Z Dziejów Form Artystycznych w Literaturze Polskiej. T. XXIII, s. 185-203.

Kategorię "prawdy" - stwierdza autor - stosuje się zwykle do powieści, aczkolwiek nie jest to prawda w sensie logicznym. Problemu tego nie rozwiązuje Ingardenowska teoria quasi-sądów. Prawda utworu epickiego - to odwołanie do świadomości społecznej, obowiązujących wyobrażeń o świecie i jego prawidłowościach, do przyjętej wiedzy o społeczeństwie i zachowaniach jednostek. Na tak rozumianą prawdę wpływ mają także reguły gatunku literackiego. W powieści prawda zależy od trzech sposobów funkcjonowania fikcji: a/ zakładającej pełny byt przedmiotów będących przedmiotem relacji; b/ stanowiącej ekspresję bohatera, c/ będącej następstwem jawnych decyzji opowiadającego. Ścisłe się ona wiąże także z problemem obecnych w relacji powieściowej wartości symbolicznych. Prawda jest elementem konwencji literackiej.

BP/43

M.G.

/I/ GOĆKOWSKI Janusz: Problematyka socjologiczna wspomnień działaczy Gwardii Ludowej i Armii Ludowej. W: Problemy socjologii literatury. Pod redakcją J. Sławińskiego. Oss. Wrocław-Warszawa-Kraków-Gdańsk 1971. IBL PAN. Z Dziejów Form Artystycznych w Literaturze Polskiej. T. XXIII, s. 433-466.

Przedmiotem rozważań autora są zbeletryzowane wspomnienia autorstwa działaczy GL i AL, potraktowane jako współczesne formy eposu rycerskiego i buntowniczego eposu plebejskiego, wyposażone w walory informacyjne, socjotechniczne /wydobycie i zastosowanie wzorów grup społecznych i ról społecznych/ oraz estetyczne.

BP/43

E.Sz.